

Інститут релігієзнавства – філія Львівського музею історії релігії

Львівське відділення Інституту української археографії
та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди
НАН України

Відділ нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича
НАН України

Центр релігійної культури імені Ігоря Скочиляса, УКУ

Навчально-дослідницька програма УКУ “Київське християнство”

ІСТОРІЯ РЕЛІГІЙ В УКРАЇНІ
XXXIII МІЖНАРОДНА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ

22-23 травня 2023 року

ПРОГРАМА

Львів – 2023

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Орест МАЛИЦЬ, директор Львівського музею історії релігії

Олександра КИРИЧУК, заступниця директора з наукової роботи Львівського музею історії релігії

Ірина ОРЛЕВИЧ, кандидатка історичних наук, в. о. директора Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії, завідувачка відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Іван АЛЬМЕС, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, директор Центру релігійної культури імені Ігоря Скочиляса, Український католицький університет

Анатолій КОЛОДНИЙ, заслужений діяч науки України, доктор філософських наук, професор, заступник директора – керівник Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Мирон КАПРАЛЬ, доктор історичних наук, професор, керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Ірина СКОЧИЛЯС, кандидатка історичних наук, провідний науковий співробітник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Оксана ГЛАДІЙ, вчений секретар Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

Павло АРТИМИШИН, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, старший науковий співробітник Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

ПОРЯДОК РОБОТИ

22 травня, понеділок

10.00–10.30 Реєстрація учасників конференції в режимі онлайн

10.30–13.00 Пленарне засідання. Привітання учасникам XXXIII Міжнародної наукової конференції “Історія релігій в Україні”.

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/85412096022?pwd=MFdsd0JkNU9hanhma0VGS3ZUdnJhQT09>

Ідентифікатор конференції: 854 1209 6022

Код доступу: 0hKaхВ

14:00–17:00 I секція. Частина 1. “Церква в історико-культурному розвитку”.

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/84795306910?pwd=cGF5N0R0RkI0MVZxc0pFMEZ2SXNUZz09>

Ідентифікатор конференції: 847 9530 6910

Код доступу: 7FvAiU

23 травня, вівторок

10.30–17.00 Робота в секціях

I секція. Частина 2. “Церква в історико-культурному розвитку. Виклики ХХ століття”.

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/89064721230?pwd=L25ybDJFT2FqN2YrVncwZ1VUUDYwQT09>

Ідентифікатор конференції: 890 6472 1230

Код доступу: 5fkPvm

II секція “Релігійні чинники історичного процесу і сучасності”.

Лінк: <https://us04web.zoom.us/j/71054083964?pwd=OdDBOblw3XblVAYUCaiVkBALtSWeOW.1>

Ідентифікатор конференції: 710 5408 3964

Код доступу: YwU0hD

III секція “Релігійні культу та пам’ятки”.

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/86013475766?pwd=Y1JFMndTenRMUGdUTEU5c3pLWjNVZz09>

Ідентифікатор конференції: 860 1347 5766

Код доступу: 3EuVMr

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ

Вітальне слово – 5–10 хв.;

Виступи на пленарному засіданні – до 20 хв.; запитання-відповіді – 5 хв.

Виступи в обговоренні – до 10 хв.

Виступи на секційних засіданнях – до 15 хв.; запитання-відповіді – 5 хв.

Конференція запланована у двох режимах: online – через застосунок ZOOM та offline – у приміщенні музею (Львів, пл. Музейна, 1).

22 травня, понеділок

10.00–10.30 Реєстрація учасників конференції в режимі онлайн

10.30–13.00

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/85412096022?pwd=MFdsd0JkNU9hanhma0VGS3ZUdnJhQT09>

Ідентифікатор конференції: 854 1209 6022

Код доступу: 0hKaхB

Модератори: *Орест Малиць, Ірлина Орлевич, Олександра Киричук*

10:30-11:00 Вітальні слова:

Малиць Орест, директор Львівського музею історії релігії;

Папакін Георгій, д.і.н., директор Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України;

Филипович Людмила, д.філос.н., проф., завідувачка відділу філософії та історії релігії Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Дорош Василь, начальник відділу релігій та національностей департаменту з питань культури, національностей та релігій Львівської обласної державної адміністрації

11:00-12:40 Виступи

Орлевич Ірина, к.і.н., в.о. завідувачки Інституту релігієзнавства – філії ЛМІР, завідувачка відділу нової історії Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича
“Весна народів” 1848 р. та її вплив на національне відродження українців Галичини.

Филипович Людмила, д.філос.н., проф., пров.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України

Релігієзнавча наука в часі війни: методологічні і практичні виклики.

Киричук Олександра, к.і.н., заступниця директора з наукової роботи ЛМІР
Церква у сучасному глобальному світі.

Преловська Ірина, д.і.н., ст. н. сп.; пров. н. сп. Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, м. Київ; доктор церковно-історичних наук, професор Київської православної богословської академії

Про позитивні наслідки російсько-української війни (“Спеціальної військової операції”) 2022–2023 рр.

12:40-13:00 Презентація нових видань серії “Київське християнство”:

Учасники:

Іван Альмес, к.і.н., ст. викладач кафедри історії, директор Центру релігійної культури імені Ігоря Скочиляса, Український католицький університет;

Ірина Скочиляс, к.і.н., пров.н.сп. Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Собори Київської архієпархії XV–XVIII століть: документи і матеріали / заг. ред. та істор. нарис Ігоря Скочиляса; упоряд. Дарії Сироїд, Ігоря Скочиляса та Ірини Скочиляс. Львів: Український католицький університет, 2022. ссxxx + 418 с. (Серія “Київське християнство”, т. 14).

Sub fisci. Меморіальний збірник, присвячений Ігореві Скочилясу / відп. ред. І. Альмес; ред. кол.: У. Головач, Я. Грицак, Д. Сироїд, А. Ясіновський. Львів: Український католицький університет 2022. 344 с. (Серія “Київське християнство”, т. 25).

початок роботи секції о 14.00

СЕКЦІЯ І.

Частина 1

ЦЕРКВА В ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/84795306910?pwd=cGF5N0RoRkI0MVZlXc0pFMEZ2SXNUZz09>

Ідентифікатор конференції: 847 9530 6910

Код доступу: 7FvAiU

Модератори: *Мирон Капраль, Іван Альмес*

Корчак Андрій, аспірант кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Львівського національного університету імені Івана Франка

Єгипетські культури в Північному Причорномор’ї та Українському Степу за даними пам’яток епіграфіки та археології (VI ст. до н. е. – IV ст. н. е.).

Баукова Анастасія, к. і. н., доц. кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Львівського національного університету імені Івана Франка

Боги-цілителі як символ незалежності грецьких міст римської провінції Азія.

Сабат Петро, д. східних церковних н., к. і.н., доц. кафедри літургійних наук Українського католицького університету

Запровадження Великого канону св. Андрея Критського в Київській Русі під час Великого посту та його формування у Церквах Володимирового хрещення впродовж століть.

Любащенко Вікторія, д. філос. н., проф. кафедри церковної історії Українського католицького університету

Нотатки про два маловідомі переклади початку XVII ст. у Київській митрополії.

Смерека Богдан, к.і.н., н.сп. Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Єлизавета Могила і Мирон Барновський – покровителі Задарівського монастиря (за документами XVII–XVIII ст.).

Альмес Іван, к.і.н., ст. викладач кафедри історії, директор Центру релігійної культури імені Ігоря Скочилися Українського католицького університету

«Книги магометанські, єретичні та схизматичні» у бібліотеці Дерманського василіанського монастиря 1791 р.

Булига Олександр, директор комунального закладу “Рівненський обласний краєзнавчий музей” Рівненської обласної ради

Книгозбірня Почаївського монастиря унійної доби: витoki, функціонування, збереження.

Ткачук Аркадій, магістр історії, докторант Інституту історії науки Польської академії наук

“Останній тріумф” єзуїтського шкільництва в Російській імперії (перша чверть XIX ст.).

Пашук Володимир, к.і.н., ст.н.сп. відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Священники – важливий чинник формування соціальної структури “Просвіти”.

Колб Наталія, к.і.н., ст.н.сп. відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Релігійний аспект патріотичних урочистостей польської громади Львова кінця XIX – початку XX ст. (на прикладі відзначень роковин Січневого повстання).

Кісь Назар, к.і.н., н.сп. відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Від “князів Церкви” до “князів народу”. Як публічні ритуали допомагали формувати образ “національних ієрархів” в епоху зародження масової політики у Львові періоду габсбурзької автономії.

Артимишин Павло, к.і.н., н.сп. відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України; ст.н.сп. Інституту релігієзнавства – філії ЛМІР

Російська релігійна політика під час окупації Галичини у 1914–1915 рр.: візія Івана (Петровича) Крип'якевича.

Мисак Наталія, к.і.н., доц., ст.н.сп. відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Листи о. Олексія Волянського до Володимира Гнатюка як джерело до історії священничої родини і парафіяльного життя на Гуцульщині на початку XX ст.

23 травня, вівторок

початок роботи секції о 10.30

СЕКЦІЯ І.

Частина 2

ЦЕРКВА В ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ.

Виклики ХХ століття.

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/89064721230?pwd=L25ybDJFT2FqN2YrVncwZ1VUUDYwQT09>

Ідентифікатор конференції: 890 6472 1230

Код доступу: 5fkPvm

Модератори: *Наталія Колб, Ірина Орлевич, Оксана Гладій*

Киридон Алла, д. і. н., проф., директор Державної наукової установи “Енциклопедичне видавництво”

Традиційна релігійність у соціокультурному континуумі межовості (1920–1930-ті рр.).

Єгрешій Олег, к. і. н., доц. кафедри історії України і методики викладання історії Прикарпатського національного університету

Кримінальна справа єпископа Івана (Лятишевського) як джерело вивчення повсякденного життя греко-католицького духовенства.

Гаранджа Василь, м.н.сп. Інституту історії Церкви Українського католицького університету, аспірант докторської програми (STD) філософсько-богословського факультету Українського католицького університету

Греко-католицька Богословська академія у Львові в умовах переслідування Церкви радянською владою.

Скіра Юрій, ст.н.сп. Інституту екуменічних студій Українського католицького університету, запрошений науковий співробітник Інституту Росії та Східної Європи ім. Р. Ф. Бернса Університету Індіани (США)

Порятунок єврейських жінок монахинями Студійського уставу під час Голокосту.

о. Тарас Бублик, к.і.н., ст. викладач Інституту історії церкви УКУ

Доля священничих родин на тлі ліквідації УГКЦ в Галичині (на прикладі о. Михайла Ференца).

Смірнова Світлана, магістр історії, м.н.сп. Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника

З рукопису священника Володимира Михайловича Георгієвського (автобіографія).

Дорош Василь, начальник відділу релігій та національностей департаменту з питань культури, національностей та релігій Львівської обласної державної адміністрації
Міжконфесійні відносини на Львівщині (межа 1980-1990-х років): чинники конфліктогенності.

Павлишин Олег, к.і.н., доц. кафедри новітньої історії України імкєі Михайла Грушевського Львівського національного університету імені Івана Франка
Дискусії щодо впровадження Григоріанського календаря в греко-католицьких парафіях Польщі.

Хахула Любомир, к.і.н., заступник директора Львівського історичного музею
Міжконфесійні протиріччя у Перемишлі наприкінці ХХ століття.

СЕКЦІЯ II.

РЕЛІГІЙНІ ЧИННИКИ ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ І СУЧАСНОСТІ

Лінк: <https://us04web.zoom.us/j/71054083964?pwd=OdDBObLw3XblVAYUCaiVkBALtSWeOW.1>

Ідентифікатор конференції: 710 5408 3964

Код доступу: YwU0hD

Модератори: *Павло Артимішин, Тарас Антошевський, Соломія Цар-Сікиринська*

Щепанський Віталій, к.філос.н., незалежний дослідник, м. Рівне

“Християнський анімізм” як теоретичний конструкт і релігійна практика.

Гаюк Ірина, д.культур., доц. кафедри менеджменту мистецтв Львівської національної академії мистецтв

Деякі аспекти загальнохристиянського та етноісторичного контекстів формування культу чудотворних образів.

Худавердієва Вікторія, к.економ.н., доц., доц. кафедри туризму, Державний біотехнологічний університет

Релігія як структурна складова функціонування Сучасного суспільства.

Барковський Микита, аспірант, Інститут філософії імені Григорія Сковороди Національна академія наук України

Особливості функціонування буддійської традиції тхеравади в Україні.

Житкова Олеся, к.і.н.; н.сп. проекту “Корупція, гендер та сталий розвиток”, Бізнес Школа, Дублінський міський університет (Postdoctoral Researcher, “Corruption, Gender, and Sustainable Development”, DCU Business School; Dublin City University)

Релігійний чинник на другому етапі російської війни проти України у 2022 р.: діяльність ПЦУ та РПЦ.

Грушева Тетяна, к.і.н., доц. кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету; Поняткова Дар’я, студентка 4 курсу історичного факультету Запорізького національного університету

“Руське православне коло”: досвід духовного протистояння російській агресії.

Ювсечко Ярослав, к.філос.н., доц. кафедри міжнародної комунікації та політології Хмельницького національного університету

Новітні релігії в Україні в умовах нових викликів: COVID-19 та війна.

Недавня Ольга, к.філос.н., ст.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України

Проблематика війни і захисту Батьківщини в документах сучасної Української греко-католицької церкви.

*Колодний Анатолій, д.філос.н., проф., головний н.сп. Відділення релігієзнавства
Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України*

Рідна мова в контексті складових українського світу.

СЕКЦІЯ III.

РЕЛІГІЙНІ КУЛЬТИ ТА ПАМ'ЯТКИ

Лінк: <https://us05web.zoom.us/j/86013475766?pwd=Y1JFMndTenRMUGdUTEU5c3pLWjNVZz09>

Ідентифікатор конференції: 860 1347 5766

Код доступу: 3EuVMr

Модератори: *Микола Бандрівський, Роман Кушпета*

*Вахула Мар'ян, к.і.н., м.н.сп. відділу "Музей-заповідник "Жовківський замок"
Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького*

Елементи композиції "castrum doloris" Якуба Собеського в новій експозиції Жовківського замку.

Худавердієва Вікторія, к.економ.н., доц., доц. кафедри туризму, Державний біотехнологічний університет

Релігійний туризм як механізм підтримки духовно-культурних процесів сучасного соціуму.

Мисак Віталій, н.сп. ЛМІР

Паралелі між грецькою богинею Гекатою, та хтонічними божествами інших вірувань народів світу.

Музика Андрій, завідувач відділу Історії міста Львова

Вода в духовному житті Львова (за матеріалами збірки Львівського історичного музею).

Матлашенко Наталія, завідувачка експозиційного відділу ЛМІР

Кліше антимінса митрополита Андрея Шептицького авторства Юліана Макаревича (до історії створення).

Бандрівський Микола, д.і.н., ст.н.сп. відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України; ст.н.сп. Інституту релігієзнавства – філії ЛМІР

Релігійний аспект у дослідженнях наукових співробітників відділу археології Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України.